

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești,
județul Botoșani

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani, are ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate și este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii în locurile de detenție, în sensul prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, prin vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție.

În acest sens, în temeiul art. 16 alin. (1), art. 33 alin. (1), art. 35 lit. a și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului a efectuat, la data de 14.03.2018, o vizită la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv

jurist și	asistent social, consilieri în cadrul
Centrului Zonal Bacău;	medic, consilier în cadrul Centrului
Zonal Craiova;	psiholog din partea Colegiului
Psihologilor din România și	reprezentant al Asociației
Alternative Sociale Iași.	

Vizita a avut ca obiect prevenirea torturii și supunerii la tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești este o instituție publică aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani care are rolul de a asigura servicii de tip rezidențial pentru protecția copilului. Centrul rezidențial copii cu dizabilități Focșani este o structură fără personalitate juridică, acreditat ca furnizor de servicii sociale de către Comisia de acreditare Botoșani. Este amplasat în localitatea Trușești, județul Botoșani și are în componența sa două pavilioane rezidențiale, un pavilion

administrativ, centrala termică și un pavilion de birouri. Beneficiarii sunt gazduiți în clădiri de tipul P + 1, fiecare având în componența sa două module cu următoarele spații: 3 dormitoare, cameră de zi, bucătărie, grupuri sanitare cu toalete, lavoare și dușuri.

Echipa de vizită a purtat discuții cu șeful centrului și cu personalul de serviciu prezent în unitate la momentul respectiv. În cadrul discuțiilor, șeful centrului a făcut o scurtă prezentare a situației din unitate.

Referitor la clădirile centrului, acestea datează din anul 1962 când s-a aprobat înființarea Casei de Copii Școlari Trușești cu un număr de 300 de minori interni. Clădirile actuale aparțineau fostei organizări de șantier a Fabricii de zahăr Trușești, fost cămin muncitoresc.

Unul dintre pavilioane este o construcție foarte veche, iar la momentul efectuării vizitei întregul Complexul era în plin proces de restructurare. Conform declarațiilor șefului de centru, Centrul de Plasament "Sfântul Nicolae" Trușești va intra într-un proces de închidere, în locul său urmând a se construi două case de tip familial cu o capacitate de 12 locuri fiecare și un centru de zi destinat copiilor din comunitate. La momentul efectuării vizitei, era achiziționat terenul pe care se vor construi cele două case și centrul de zi, documentația tehnico-economică era în curs de elaborare, proiectul urmând a fi finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

În cadrul centrului se desfășurau activități de găzduire pe o perioadă determinată, asistență medicală și îngrijire, suport emoțional și consiliere psihologică, educație, socializare și petrecere a timpului liber.

Beneficiarii serviciilor oferite erau copii cu vârsta cuprinsă între 5 și 19 ani, separați, temporar sau definitiv de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii plasamentului, precum și tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și beneficiau în mod legal de protecție specială.

Capacitatea legală a centrului era de 50 de locuri, la data efectuării vizitei fiind cazați în centru un număr de 43 beneficiari, din care 23 băieți și 20 fete.

La data vizitei erau prezenți în centru 25 de copii (10 băieți și 15 fete), iar un număr de 18 beneficiari cu cerințe educaționale speciale și care aveau certificate de orientare școlară frecventau cursurile Școlii Profesionale Speciale "Ion Pillat" Dorohoi. Aceștia locuiau în internatul școlii pe perioada anului școlar, iar în vacanțele școlare reveneau în

centru sau la familiile biologice.

Admiterea în centru a beneficiarilor se făcea în urma unei evaluări inițiale a nevoilor lor specifice, în baza hotărârii de stabilire a măsurii de plasament a Comisiei pentru Protecția Copilului (în situația în care părinții erau de acord), sau de către instanța judecătorească (atunci când acordul părinților lipsea din diferite motive). Acestora li se asigura măsura de protecție specială până la vârsta de 18 ani cu posibilitatea acordării măsurii de protecție până la vârsta de 26 ani, dacă beneficiarii își continuă studiile. Admiterea în unitatea rezidențială se putea face și pe baza dispoziției de plasament în regim de urgență a directorului executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani. Dosarul social cuprindea în mod obligatoriu: Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului privind instituirea măsurii de protecție/sentiința civilă a tribunalului/un document care să ateste faptul că s-a hotărât pentru copil o măsură de protecție specială, ancheta socială, planul individualizat de protecție, planul de servicii întocmit de către Serviciul public specializat de la domiciliul părinților copilului, raportul de anchetă psiho-socială, certificatul de persoană cu handicap, certificat de orientare școlară, declarațiile/solicitările părinților.

În unitatea de tip rezidențial fiecare copil era ocrotit pe baza unui plan individualizat de protecție, dezvoltat în programe de intervenție specifice (PIS) adaptate la nevoile de îngrijire, inclusiv de securitate și promovare a bunăstării fizice și emoționale, educaționale, de petrecere a timpului liber și de socializare, inclusiv modalitățile de menținere a legăturilor, după caz, cu părinții, familia lărgită, prietenii și alte persoane importante sau apropiate față de copil și modul de satisfacere a tuturor acestor nevoi.

Fiecare copil avea desemnat un manager de caz și o persoană de referință din cadrul centrului, aflată în relație directă cotidiană cu el.

Elaborarea și reevaluarea PIP și PIS se făcea cu consultarea copilului, în funcție de gradul său de maturitate, a părinților sau a altor persoane importante pentru copil, dacă nu existau prevederi contrarii de ordin legislativ. Finalitatea PIP-ului avea ca obiectiv reintegrarea în familia naturală și/sau reinsertie socio-profesională, susținută în PIS.

Cât privește fondurile bănești necesare pentru asigurarea de materiale, obiecte de inventar, mijloace fixe, reparații curente și lucrări de investiție, personalul centrului a precizat că acestea erau asigurate în mod optim de către Direcția Generală de Asistență

Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Apa rece era furnizată în mod curent de la rețeaua localității, iar apa caldă și agentul termic în anotimpul rece erau asigurate prin intermediul centralei termice proprii, sau a boilerelor electrice cu care era dotat fiecare grup sanitar.

Cât privește personalul, conform Hotărârii Consiliului Județean Botoșani nr. 59/27.04.2017, schema de personal prevedea 31 de angajați, din care următoarele **12 posturi erau vacante: 1 post șef centru, 1 post asistent social, 1 post psiholog, 1 post asistent medical și 8 instructori de educație.**

Cu privire la formarea continuă a personalului, din documentele puse la dispoziția echipei de vizită a reieșit că în perioada 2016-2018 s-au derulat cursuri de formare, la care au participat 18 angajați (1 șef centru, 11 instructori de educație, 2 îngrijitori curățenie, 1 muncitor necalificat spălătorie, 2 bucătari și 1 asistent medical).

Cu ocazia vizitării Centrului de plasament, membrii echipei de vizită au constatat următoarele:

Referitor la condițiile de cazare

Fiecare pavilion rezidențial cuprindea un număr de 12 dormitoare, dispuse câte trei pe fiecare nivel. Acestea erau curate, aerisite, bine luminate natural, fiind prevăzute cu câte 4 paturi, dulapuri pentru efectele personale ale copiilor, mese și scaune. Saltelele erau în stare bună, lenjeria de pat era curată. Cazarea beneficiarilor era diferențiată pe sexe și pe grupuri de vârstă, fetele fiind cazate separat de băieți.

Grupurile sanitare erau dispuse pe fiecare etaj, fiind dotate cu toalete, lavoare, dușuri și boilere electrice. Conform opiniei membrilor echipei, starea de curățenie și igienă era corespunzătoare. De asemenea, în fiecare pavilion rezidențial existau săli de mese, bucătărie și câte două cluburi de zi, dotate cu mobilier adecvat și aparate tv funcționale.

Cu privire la efectuarea operațiunilor de dezinsecție a reieșit că acestea se efectuau periodic și ori de câte ori era nevoie, de către o firmă cu care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani avea încheiat un contract de prestări servicii. Din observațiile făcute de echipa de vizită a reieșit faptul că în centru nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor.

Referitor la asigurarea alimentației beneficiarilor

Hrana zilnică a beneficiarilor cazați în această unitate era preparată zilnic, de personal calificat (trei bucătari angajați), în cadrul celor două bucătării ale unității, amenajate și dotate corespunzător cu mobilier specific, în stare corespunzătoare de curățenie și igienă. Vesela și suprafețele de la blocurile alimentare erau dezinfectate periodic, existând în dotarea centrului materiale folosite în acest scop.

Beneficiarii serveau masa, conform programului stabilit, în sălile de mese amenajate în fiecare din cele două case, dotate cu mese și scaune, într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă.

Conform meniului prezentat de angajații centrului, beneficiarii primeau 3 mese pe zi și două gustări (fructe, gogoși, cornuri, biscuiți etc.). Meniurile erau stabilite în funcție de vârsta și preferințele copiilor. Echipa de vizită a degustat hrana pregătită pentru servire la masa de prânz și a apreciat că aceasta corespundea din punct de vedere fizic și organoleptic (ciorbă de pasăre, mâncare de fasole cu carne, pâine, mere). Meniul zilei era întocmit și afișat la loc vizibil, iar într-un frigider special destinat acestui scop, erau prelevate probe din felurile de mâncare din ziua respectivă și din zilele anterioare, care erau păstrate timp de 72 de ore, conform normelor sanitare în vigoare.

La data efectuării vizitei, unitatea avea Autorizație Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în termen legal, eliberată de Direcția de Înregistrare Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Botoșani, valabilă pentru „recepționarea de materii prime de origine animală și non-animală pe care le prelucrează în meniuri calde și reci, care sunt destinate direct consumatorului final în incinta unității”.

Referitor la acordarea asistenței medicale

La data vizitei, Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae” Trușești avea Autorizație Sanitară de Funcționare valabilă în termen, eliberată de către Direcția de Sănătate Publică Botoșani, în baza declarației pe proprie răspundere privind condițiile igienico-sanitare.

În centru exista amenajat un cabinet medical și toți beneficiarii erau înscriși la medicul de familie din localitatea Trușești. Asistența medicală era asigurată și de o asistentă medicală, angajată a centrului, după un program de 8 ore zilnic, de luni până vineri. **Conform statului de funcții, la data vizitei exista un post vacant de asistent medical. În**

afara programului de lucru al cadrelor medicale și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată prin apelarea Serviciului Unic de Urgență 112.

Pe perioada cazării în centru copii primeau asistență medicală profilactică, de urgență și curativă, acordată de medicul de familie și asistență medicală.

Evaluarea medicală inițială era efectuată de către medicul de familie la care erau înscriși beneficiarii și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate a copiilor și întocmirea documentelor medicale. Fiecare beneficiar avea întocmită o fișă medicală unde erau consemnate toate consultațiile primite, tratamentele, rezultatul investigațiilor efectuate, examenele periodice de bilanț, internările/externările din spital, scrisori medicale cu tratamentul recomandat de medicii specialiști.

În caz de îmbolnăvire, beneficiarii erau consultați de medicul de familie și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni care depășeau sfera de competență a medicului de familie, copii erau prezentați pentru consultații de specialitate (pediatrie, psihiatrie pediatrică, ortopedie, obstetrică-ginecologie etc.), însoțiți de asistenta medicală, la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, în baza trimiterii eliberate de medicul de familie.

Din discuțiile purtate cu personalul angajat, a reieșit faptul că medicul de familie se deplasa în centru la orice solicitare venită din partea personalului pentru a acorda servicii medicale beneficiarilor în caz de îmbolnăvire.

La recomandarea medicului, copiilor li se făceau analize medicale gratuite la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani, rezultatele acestor analize fiind atașate la fișele medicale ale beneficiarilor.

Conform documentelor medicale, copii erau imunizați conform Programului Național de Imunizări la cabinetul medicului de familie.

Din discuțiile cu personalul centrului și din verificarea dosarelor medicale ale beneficiarilor a rezultat că în Centrul de plasament ”Sfântul Nicolae” Trușești nu erau cazați copii cu dizabilități fizice. Conform documentelor prezentate, 3 beneficiari dețineau certificat de încadrare în grad de handicap, fiind diagnosticați cu afecțiuni psihice, pentru care urmau tratament permanent recomandat de medicul specialist, iar 7 beneficiari erau în evidență cu afecțiuni psihiatrice (tulburări de comportament, tulburări emoționale, întârziere în dezvoltarea mintală, tulburări hiperkinetice cu deficit de atenție, encefalopatie cronică

infantilă, tulburare anxioasă etc.) și primeau tratament permanent recomandat de medicul specialist psihiatrie pediatrică.

În anul 2017 au fost înregistrate 41 de internări ale beneficiarilor în spital, dintre care 6 internări au fost efectuate în secția de Psihiatrie Pediatrică pentru reevaluarea periodică a diagnosticului și a indicației terapeutice. În anul 2018, până la data vizitei, erau consemnate un număr de 6 internări, dintre care 1 în secția de Psihiatrie Pediatrică.

Tot în anul 2017 o beneficiară în vârstă de 17 ani a fost înregistrată cu sarcină. A fost prezentată la medicul specialist obstetrică-ginecologie unde a fost consultată, a fost luată în evidență, a efectuat investigațiile recomandate și a primit tratament medical corespunzător vârstei sarcinii. Evoluția sarcinii a fost monitorizată lunar de medicul de familie. La data vizitei beneficiara fusese transferată într-un centru maternal.

Conform documentelor prezentate echipei de vizită, exista încheiat un contract cu o firmă autorizată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, valabil la data efectuării vizitei.

Serviciile stomatologice pentru copiii cazați în centru erau acordate la cabinetul stomatologic din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, în baza unei programări prealabile efectuate de asistenta medicală.

Primul ajutor, tratamentul infecțiilor intercurrente și administrarea medicamentelor în cadrul centrului erau acordate copiilor de către asistenta medicală, în condiții de supervizare din partea medicului de familie.

Copiii cazați în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie, sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate, care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, se întocmea referat către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, care asigura achiziționarea acestora din fondurile proprii. Medicamentele erau păstrate la cabinetul medical și erau distribuite beneficiarilor conform prescripției medicale, de către asistenta medicală sau de către educatorii specializați, în afara programului de lucru al asistentei medicale.

În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală era apelat Serviciul Unic de Urgență 112. În anul 2018 nu au fost înregistrate astfel de solicitări. În cadrul vizitării

spațiilor de cazare, membrii echipei de vizită au observat că fiecare pavilion de cazare era dotat cu trusă medicală de urgență.

Conform documentelor puse la dispoziția echipei de vizită, asistenta medicală a efectuat în anul 2017 un curs de pregătire pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență.

Cu privire la asistența medicală în cazul bolilor infecto-contagioase (TBC, HIV, Hepatită etc.), la data efectuării vizitei, nu erau cazate în centru persoane diagnosticate cu boli infecto-contagioase. În cazul diagnosticării unor boli transmisibile, copiii puteau fi internați în secția de profil din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Mavromati” Botoșani. Din analiza documentelor medicale a reieșit că, în anul 2017 până la data efectuării vizitei, nu au fost înregistrate cazuri de boli infecto-contagioase ale beneficiarilor centrului și nici decese sau sinucideri.

Referitor la acordarea asistenței psihologice

La data vizitei, Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae” Trușești avea cabinet psihologic, existau proceduri operaționale, conform legislației în vigoare, însă **postul de psiholog era vacant încă de la data de 01 decembrie 2017**. Psihologul care monitoriza cazurile din centru era angajat al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Conform informațiilor furnizate de șeful centrului, psihologul își desfășura activitatea în centru periodic și întocmea documentele aferente, însă în dosarele beneficiarilor existente în centru, la o verificare aleatorie, membrii echipei de vizită au constatat că **nu existau în toate dosarele Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare, sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016)**. Evoluția unui copil în centru nu putea fi urmărită din documentele aflate la dosarul personal, deși acesta ar trebui să constituie o radiografie al parcursului beneficiarului pe timpul șederii în centru.

Din materialele puse la dispoziție, s-a putut deduce că rezidenții, în general, beneficiau de un Plan Individual de Protecție - PIP, care era desfășurat în Proiecte de intervenție specifică – PIS, pe nevoi emoționale și de reabilitare.

Conform opiniei membrilor echipei de vizită, timpul alocat consilierii psihologice,

evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, fiind necesară angajarea unui psiholog care să deservească doar rezidenții din Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae” Trușești.

Conform informațiilor furnizate de șeful centrului, beneficiarii care urmau cursurile școlii din Dorohoi beneficiau de asistență psihologică la școală.

Referitor la instrumentele folosite în evaluare la nivelul cabinetului psihologic nu au fost transmise informații și nu au fost purtate discuții cu psihologul. De asemenea, nu s-a putut observa dacă exista ca instrument de lucru un Caiet de activități zilnice al psihologului și un Registru pentru beneficiarii care consumă substanțe. **În opinia membrilor echipei de vizită este necesar ca psihologul să-și desfășoare activitatea în Centru, săptămânal, iar documentația rezultată în urma asistenței psihologice și care îi reflectă activitatea precum și progresele/ evoluția/involuția beneficiarilor, să se afle la cabinetul psihologic și în dosarele rezidenților din centrul de plasament Trușești.**

S-a constatat existența unui program de consiliere/dezvoltare personală - Reabilitarea copilului care a suferit o traumă – program structurat în 13 ședințe cu o frecvență de o întâlnire pe săptămână – consiliere de grup, însă nu s-au regăsit Rapoarte de întâlnire pe caz în cadrul echipei pluridisciplinare, cel puțin pentru beneficiarii cu tulburări de comportament.

În urma discuțiilor purtate cu beneficiarii din centru s-a desprins ideea că aceștia erau mulțumiți de condițiile de cazare din centru, de calitatea alimentelor, de modul cum sunt tratați de către personalul centrului, de interesul de care dau dovadă pentru ei. Beneficiarii aveau un aspect fizic curat, ținută vestimentară îngrijită, conformă cu anotimpul.

Referitor la activitatea de asistență socială

Postul de asistent social din cadrul Centrului de Plasament “Sf. Nicolae” Trușești era vacant la momentul vizitei.

Ultimul concurs organizat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani pentru ocuparea postului s-a desfășurat în perioada iulie-august 2016, dar postul nu a fost ocupat.

Activitățile specifice asistenței sociale erau desfășurate de către un asistent social din

cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani - Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz – Compartimentul Protecție de tip rezidențial, care se deplasa la sediul centrului la nevoie sau la solicitarea șefului de centru, în medie de 3-4 ori/lună.

În urma studierii dosarelor personale ale rezidenților s-a constatat că acestea nu conțineau anchete psiho-sociale actualizate, cele mai recente anchete fiind întocmite în anii 2015-2016, iar dosarul unuia dintre beneficiari nu conținea nicio anchetă psiho-socială.

Astfel, nu erau respectate prevederile legale cuprinse în Standardul 7.4 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, care precizează că evaluarea situației minorului ocrotit ar trebui să se realizeze la un interval de 3 luni: MC, respectiv responsabilul de caz prevenire, împreună cu echipa multidisciplinară realizează re-evaluarea situației copilului o dată la 3 luni sau de câte ori este nevoie, precum și revizuirea planului corespunzător dacă acest lucru este necesar.”

Conducerea centrului a precizat că dosarele personale care conțin documentele actualizate ale beneficiarilor se aflau la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, fiind în custodia asistentului social care îndeplinea atribuțiile de asistență socială pentru copiii din centru.

Acest aspect contravine prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, care la Standardul 3 face referire la obligativitatea păstrării dosarului complet al copilului la centrul rezidențial unde acesta este ocrotit.

Astfel, membrii echipei de vizită nu au avut certitudinea că documentele cuprinse în dosarele studiate erau de actualitate, neputându-se pronunța cu privire la modul de implementare al Planului Individualizat de Protecție și al Programelor de Intervenție Specifică dezvoltate pentru fiecare copil.

Mai mult decât atât, personalul centrului nu putea avea acces la cele mai noi informații referitoare la beneficiari, afectând în ansamblu modul în care se raportau la

aceștia.

Pentru toți beneficiarii centrului era desemnat un manager de caz din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani – Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz, în conformitate cu Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, dar **nu era respectată prevederea referitoare la numărul de cazuri active (maxim 30 cazuri/manager de caz), centrul găzduind 43 de beneficiari.**

Referitor la menținerea legăturii cu familia biologică sau cu alte rude ori persoane relevante din viața beneficiarilor, Centrul de Plasament “Sf. Nicolae” Trușești avea elaborată o Procedură operațională referitoare la menținerea legăturii cu părinții, familia lărgită, alte persoane importante pentru beneficiar.

Conform acesteia, în situația în care beneficiarul dorea să meargă în familia naturală sau la alte persoane, personalul centrului solicita Serviciului Public de Asistență Socială din localitatea unde urma să meargă minorul, o evaluare/reevaluare a situației familiei.

Părintele sau persoana care solicita învoirea minorului în familie trebuia să-și asume responsabilitatea îngrijirii și supravegherii corespunzătoare a acestuia, în scris, prin semnarea unei declarații.

Beneficiarul care solicita plecarea în familie neînsoțit semna o declarație în acest sens, iar personalul centrului se asigura că acesta ajungea la domiciliul familiei sau al persoanei care-l găzduia prin contactarea telefonică a părinților ori a rudelor sau, acolo unde nu era posibil acest lucru, prin Serviciul Public de Asistență Socială de la domiciliu sau prin Postul de poliție local.

În urma discuțiilor pe care membrii echipei de vizită le-au purtat cu minorii ocrotiți și cu șeful centrului s-a constatat că majoritatea beneficiarilor dețineau telefoane mobile prin intermediul cărora mențineau legătura cu familia.

De asemenea, toți minorii ocrotiți în centru puteau avea acces la telefonul fix, amplasat în clădirea care adăpostea birourile personalului.

Referitor la respectarea dreptului la opinie al rezidenților, în pavilionul administrativ exista o cutie pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor, dar nu existau astfel de cutii și în cele două pavilioane în care locuiau copiii, unde aceștia ar fi avut acces permanent.

Referitor la vizitele pe care le primeau minorii în centru, s-a constatat că existau registre de evidență a vizitatorilor, pentru fiecare pavilion. Urmare a consultării registrelor și a informațiilor primite de la conducerea centrului s-a remarcat că, din totalul beneficiarilor, 7 nu erau vizitați de părinți sau de alte rude, dar mergeau periodic, în vacanțele școlare sau la sfârșit de săptămână, în familie.

Centrul dispunea de un spațiu cu destinația cameră de vizită și exista și posibilitatea rămânerii vizitatorului/vizitatorilor peste noapte, conform prevederilor Standardului 5.6 din Ordinul autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 privind aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

Conform informațiilor puse la dispoziția echipei de vizită, în urmă cu câțiva ani au existat câteva situații în care vizitatorul a rămas în camera de vizită peste noapte, justificat de imposibilitatea accesării mijloacelor de transport către domiciliu după o anumită oră.

Minorii care, pentru diferite motive, doreau să meargă în afara centrului o puteau face solicitând personalului eliberarea unui bilet de voie, având obligația de a-l purta asupra lor pe timpul ieșirii din centru. În biletul de voie erau precizate date cu privire la unitatea din care provine minorul, numele acestuia, locul învoirii, data și intervalul orar în care minorul este învoit.

În registrul în care erau consemnate învoirile în localitate nu erau trecute date cu privire la data, intervalul orar în care se desfășoară învoirea, locul învoirii, motivul acesteia.

Rezidenții centrului își puteau exercita dreptul la corespondență prin intermediul cutiilor poștale din localitate, iar corespondența primită era adusă la centru de către factorul poștal de la oficiul din comună.

La nivelul centrului era organizat un consiliu al copiilor, în registrul de opinii și sugestii existau procese verbale întocmite cu ocazia întrunirilor membrilor acestuia, iar în urma consultării registrului s-a constatat că ultima întrunire avusese loc în data de 24 octombrie 2017.

Îmbrăcămintea și încălțăminte copiilor se achiziționa în sistem centralizat dar, conform declarației șefului de centru, se ținea cont de preferințele rezidenților la achiziționarea acesteia.

În clădirile în care locuiau copiii nu existau computere cu acces la internet, singurele computere conectate la internet aflându-se în pavilionul administrativ.

Referitor la posibilitățile de petrecere a timpului liber, rezidenții centrului aveau la dispoziție diverse jocuri – rummy, cărți de joc, table, șah, etc - precum și spații – camerele de zi de pe fiecare modul – în care se puteau desfășura diverse jocuri sau alte activități.

În centru existau materiale sportive, dar **nu era amenajat un teren pentru activități sportive în perimetrul centrului.** Rezidenții care doreau să desfășoare activități sportive utilizau terenul de sport al liceului “Demostene Botez”, situat vizavi de centru.

Receptoare TV, racordate la rețeaua de cablu din localitate, existau în toate cele 4 camere de zi.

În centru era amenajată o bibliotecă care conținea aproximativ 5000 de volume.

Copiii ocrotiți în centru au beneficiat, în ultimii ani, de tabere și excursii (la mare, munte, în județele Vaslui, Suceava, etc.) organizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani cu sprijinul unor organizații neguvernamentale colaboratoare sau partenerere.

Referitor la existența materialelor de popularizare a misiunii centrului s-a reținut că **nu erau editate materiale de promovare a imaginii – broșuri, pliante, așa cum prevede Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.**

În timpul vizitei s-a mai constatat că **Centrul nu dispunea de rezerve de apă pentru 48 de ore pentru fiecare copil, așa cum prevede Standardul 10.8 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.**

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

Conducerii Centrului de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent medical, existent în statul de funcții al Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești, având în vedere că asistența medicală era asigurată după un program de 8 ore zilnic, de luni până vineri, iar în afara programului de lucru al cadrelor medicale și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată doar prin apelarea Serviciului Unic de Urgență 112;

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de psiholog, existent în statul de funcții al Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești, având în vedere că timpul alocat consilierii psihologice, evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, iar în unele dosare ale beneficiarilor nu existau Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare, sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016);

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent social, în scopul completării și actualizării tuturor dosarelor personale ale beneficiarilor păstrate în centru, deoarece la momentul vizitei nu s-a putut proba existența unor documente actualizate, iar alte documente lipseau cu desăvârșire (evaluări periodice, PIP, PIS etc.);

- respectarea prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului referitoare la periodicitatea efectuării reevaluării situației beneficiarilor;

- asigurarea a cel puțin 2 manageri de caz pentru cei 43 de beneficiari ai centrului și distribuirea echilibrată a numărului de cazuri active între aceștia, astfel încât să fie respectate prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;

- asigurarea rezervei de apă pentru fiecare copil pentru o perioadă de 48 de ore, conform prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr.

21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial;

- amplasarea unor cutii pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor și în cele două pavilioane care găzduiau copiii, în scopul păstrării anonimatului beneficiarilor care le accesează;

- înființarea unui nou registru destinat consemnării învoirilor beneficiarilor în localitate, rubricarea și completarea acestuia în mod corect, astfel încât să conțină date referitoare la persoana învoită, data învoirii, intervalul orar în care se desfășoară, locul învoirii, motivul acesteia;

- editarea unor materiale de popularizare a misiunii centrului în comunitate și distribuirea acestora, în acord cu prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial;

- amenajarea unui teren pentru desfășurarea activităților sportive în curtea centrului în scopul organizării periodice a unor activități sportive și educative cât mai variate de către personalul de educație și îngrijire.